KISWAHILI
KIDATO CHA PILI
MTIHANI WA KUFUNGUA MUHULA WA 2 - 2024

Teacher.co.ke

SEHEMU B: UFAHAMU

1. Kwa nini kauli kuwa 'Uongozi hutoka kwa maulana" yaoneka kinaya na kupigwa na atu wengi. (ala 1)
- **Viongozi wamekuwa katili ambapo wengi wao hutekeleza maovu bila kujali wala kubali**

2. Eleza kiini cha watu wengi kuchukia viongozi wanaojiisifu kila wakati (ala2)
- **Viongozi kama hawa huhuwachosha na hata kuwachosha wafuasi wao**
- **Huwafanya raia wajute kuwachagua**
3. Eleza matokeo ya kiongozi kuwasaidia wananchi wanaotatizika maihsani (ala 1)
- **Watu huwa na Imani naye**
4. Taja msingi mitatu inayotumiwa na baadhi ya viongozi kuwabagua wananchi (ala 3)
- **Msingi ya kitabaka**
- **Msingi ya kijinsia**
- **Msingi ya kikabila**
- **Misingi ya kidini**
5. Eleza maoni ya mwadishi hukusu jukumu la wananchi kuhakikisha kuwa uongozi bora umedumu (ala1)
- **Wananchi wana wajibu wa kuchagua viongozi wanaofaa bila kupofushwa na ahadi za uongo.**
-
6. Taja vitambulishi vitatu vya kiongozi bora. (al 3)

i) **Mnyenyekevu**
ii) **Mwenye maadili**
iii) **Anayetetea haki za wanyonge**
iv) **Mpenda Amani**
v) **Anayejitenga na ubaguzi**
vi) **Mwajibikaji**
vii) **Mwenye huruma**

7. Eleza maana ya maneno yafuatayo kama yalivyotumika katika ufahamu.
   a) Kuwauni- **Kuwasaidia**

   b) Mwongofu- **mwadilifu/mwenye tabia nzuri**

SEHEMU YA C. SARUFI

1a) Eleza maana ya konsonati. (ala 1)

- **Sauti ambazo zinapotamkwa hewa huzuiliwa kwenye ala Fulani za matamshi**

Download this and other FREE materials from https://teacher.co.ke/notes

Download this and other FREE revision materials from https://teacher.co.ke/notes

Teacher.co.ke

b) Taja vigezo vitatu vinavyotumiwa kuainisha konsonati za Kiswahili. (ala 3)

- mahali pa kutamkia

Namna/jinsi ya kutamka

Hali ya nyuzi za sauti/mtetemeko wa nyuzi za sauti

Download this and other FREE materials from https://teacher.co.ke/notes

2. Onyesha aina za maneno katika sentensi zifuatazo.

a) Lo! Paka amewavamia panya huku. (ala 2)

I N T N V

b) Wewe na yeye mtaenda Nairobi. (ala 2)

W U W T E

3. Tunga sentensi moja kutofautish afya na avya. (ala 1)

Afya- hali nzuri ya mwili/bila maradhi

Avya- haribu/tumia ovyo/fuja mali

Tan Mwanafunzi atunge sentensi moja

Teacher.co.ke

4. Pambanua sentensi ifuatayo kwa kutumia kielelezo mstari (ala 4)

Maina anaazimia kuwa tabibu lakini hasomi

S → SI KN ,N)+KT ,T+T+N) +U + S2 KN(ø+KT (T)

5. Andika sentensi ifuatayo katika hali ya mazoea. (ala 1)

Anafurahia anapoandika kitabu.

Hufurahia anapoandika kitabu

Anapoandika kitabu hufurahia

6. Eleza tofauti kati ya sentensi zifuatazo (ala 2)

(i) Chakula chote kitaliwa

Kwa ujumla

(ii) Chakula chochote kitaliwa

Download this and other FREE revision materials from https://teacher.co.ke/notes

Bila kubagua

Teacher.co.ke

7.Weka nomino hizi katika ngeli zake (al 2)

a) Kipepeo **A-WA**
b) Karatasi I- ZI

8.Ainisha vielezi katika sentensi ifuatayo. (ala 1)

Mama mrefu **sana** ameenda **likoni**

Download this and other FREE materials from https://teacher.co.ke/notes

9. Andika kinyume cha sentensi ifuatayo (ala 2)

Mama ameinjika chungu jikoni

Mama ameepua chungu jikoni

10. Andika kwa ukubwa (al 2)
Mwanamwali huyu alinunua viatu vya ngozi
Janajali hili lilinunua jiatu la jigozi

11. Unda nomino mbili kutokana na vitenzi vifuatayo (ala 2)
a) Jaribu

Mjaribu /jaribio/kujaribu

b) Choma- chumo/Mchumo/uchumaji/kuchoma

Teacher.co.ke

12. Weka shadda kwenye maneno yafuatayo. (ala 2)
a) Ki'mbiza

b) Kise'rema

SEHEMU YA D. ISIMU JAMII

(i) Baini sifa tatu za lugha (ala 3)
(i) Lugha zote ni sawa
(ii) Kila lugha ina sauti zake
(iii) Lugha hufa
(iv) Lugha ina uwezo wa kukua
(v) Lugha hubadilika kutegemea mazigira tukio, wakati na matumizi ya lugha hiyo
vi) Lugha huzaliwa

2. Mtu I: < Akionekana mwenye haraka) Hebu njooo

Mtu II: <Akiharakisha} kastoma nikusaidiaje ?

Download this and other FREE revision materials from https://teacher.co.ke/notes

Mtu I; kwani hamna menu   hapa. Leta menu ! sina wakati wa kupoteza!

Mtu II:< akimkabidhi kwa unyeneyekevu } menu ndiyo hii hapa

Mtu I : Leta special na ngo'ombe

Mtu II: < analeta vitu alivyoagiziwa] karibu

Download this and other FREE materials from https://teacher.co.ke/notes

Maswali

(i) Tambua sajili hii (alama 1)

- **Sajili ya hotelini**

(ii) Kwa kutoa mifano eleza vitambulisha sita vya sajili hii (alama 6)

a) **Lugha yenye kudadisi kwa mfano " nikusaidiaje"**
b) **Lugha yenye kuchanganya ndimi kwa mfano- special na ng'ombe**
c) **Lugha hii hutohoa maneno kwa mfano menyu kastoma**
d) **Lugha yenye kuamrisha kwa upande wa mteja kwa mfano, "Leta menu! Sina wakati wa kupoteza!**
e) **Lugha yenye heshima hasa kwa upande wa mhudumu kwa mfano karibu**
f) **Hutumia sentensi fupi ili kuokoa muda kwa mfano nikusaidiaje?**
g) **Hutumia msamiati maalum kwa mfano menyu**

Download this and other FREE revision materials from https://teacher.co.ke/notes